

Jaarverslag 2023

CENTRAAL COLLEGE SPECIALISMEN FARMACIE

Inleiding

Conform de Regeling Specialismen Farmacie heeft het Centraal College (CC) tot taak/bevoegdheid:

- a. Het aanwijzen (of intrekken) van deelgebieden der farmacie als specialisme of profiel;
- b. Het vaststellen van criteria op grond waarvan deelgebieden van de farmacie als specialisme of profiel kunnen worden aangewezen of opgeheven;
- c. Het instellen (of intrekken) van een register behorend bij een specialisme;
- d. Het vaststellen van de titel die een beoefenaar van een specialisme of profiel mag voeren;
- e. Het instellen of intrekken van één of meer opleidingsregisters;
- f. Het vaststellen van de eisen waaraan een opleiding tot specialist moet voldoen;
- g. Het vaststellen van de eisen waaraan (plaatsvervangend) opleiders en opleidingsinstellingen moeten voldoen;
- h. Het vaststellen van de eisen voor (her)registratie in het register, alsmede het vaststellen van de niet in de Wet BIG genoemde gronden voor doorhaling en schorsing van de inschrijving;
- i. Het omschrijven van de gelijkgestelde werkzaamheden;
- j. Het vaststellen van de voorwaarden aan registratie, herregistratie en hernieuwde inschrijving;
- k. Het bij de Minister indienen van een verzoek om een specialistentitel aan te merken als wettelijk erkende specialistentitel, zoals bedoeld in artikel 14, eerste lid van de Wet BIG.

Het CC is een privaatrechtelijk vormgegeven orgaan van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Pharmacie (KNMP), als bedoeld in artikel 14, tweede lid, onder d van de Wet BIG. Het CC bestaat in principe uit elf gewone leden (verdeeld over de twee specialismen: ziekenhuisfarmacie (ZF) en openbare farmacie (OF)) en zeven adviserende leden, waaronder de secretaris. De leden van het CC worden benoemd door het KNMP-bestuur op voordracht van de wetenschappelijke vereniging of vertegenwoordigd orgaan. De voorzitter wordt benoemd door het KNMP-bestuur op voordracht van het CC in overleg met de wetenschappelijke verenigingen.

Overeenkomstig de Regeling Specialismen Farmacie maakt het CC jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag, dat aan de besturen van de wetenschappelijke verenigingen en de kamers van de Specialisten Registratie Commissie (SRC) wordt gezonden en op de website van de KNMP wordt gepubliceerd.

Samenstelling Centraal College

De samenstelling van het Centraal College was ultimo 2023 als volgt:

Leden

Specialist ziekenhuisfarmacie	drs. H. Spijker (vicevoorzitter) dr. E.J.F. Franssen mevr. dr. L.E. Visser
Specialist openbare farmacie	drs. L.N. Schulpen (voorzitter) mevr. drs. E.E.M. Peterse drs. C.P. Noordholland Reekers drs. E.C. Weening dr. E.M.W. van de Garde mevr. dr. K.B. Gombert-Handoko R.R. Contrucci MSc R.F.J. van der Klip MSc <i>Vacature</i> mevr. P. Pols-Haanraads MSc
Specialist OF/docent RUG	
Specialist ZF/docent UU	
Specialist ZF/docent RUL	
Namens AIOS ZF	
Namens AIOS OF	
Namens werkgevers ZF	
Namens werkgevers OF	

Adviseurs

Opleidingsdirecteur ZF	mevr. dr. I. Wilting
Opleidingsdirecteur OF	dr. H.C.J. Geers
Secretaris CC	dr. F.J. van de Vaart (a.i.)
Secretaris SRC-ZF	mevr. M.J.N. Groothand
Secretaris SRC-OF	mevr. J.H.M.M. Verheijde

Activiteiten van het Centraal College in 2023

Organisatie en werkwijze Centraal College

In 2023 vond een tweetal wijzigingen plaats in de samenstelling van het CC.

- Mevr. drs. M.M.L. van der Westeralaken werd per 1 april 2023 opgevolgd door dr. E.J.F. Franssen als lid namens het specialisme ziekenhuisfarmacie.
- Dr. H.C.J. Geers werd per 1 september 2022 benoemd tot opleidingsdirecteur openbare farmacie. Per die datum eindigde zijn lidmaatschap van het CC namens het specialisme openbare farmacie, en werd hij adviseur van het CC. In de vacature is per 1 september 2023 voorzien met de benoeming van drs. C.P. Noordholland Reekers.

Het adviseurschap namens de werkgevers in de ziekenhuisfarmacie bleef vacant. Gedurende heel 2023 is het secretariaat waargenomen door dr. F.J. van de Vaart.

Het CC is in 2023 vijf keer in vergadering bijeengekomen, te weten in februari, april, juli, oktober en december. De vergadering van juli vond plaats in Utrecht, de overige vergaderingen vonden, evenals alle werkgroep vergaderingen, digitaal plaats.

Herziening Regeling Specialismen Farmacie

Eind 2022 heeft het CC een herziene versie van de Regeling Specialismen Farmacie, opgesteld door een werkgroep met vertegenwoordigers vanuit de wetenschappelijke verenigingen, de apothekers in opleiding tot specialist, de kamers openbare en ziekenhuisfarmacie van de SRC, voor consultatie voorgelegd aan belanghebbende partijen. Doel van de herziening was:

1. actualisatie en harmonisatie met bestaande besluiten;
2. evaluatie van de reikwijdte van de RSF in het licht van ontwikkelingen rond differentiatie en specialisatie in de beroepsuitoefening;
3. herijking van het kwaliteitstoezicht door de SRC;
4. evaluatie van de inrichting en de werkwijze van het CC.

De herziene regeling biedt nieuwe mogelijkheden voor het definiëren en registreren van deskundigheid van apothekers, naast de bestaande, wettelijk erkende specialismen openbare farmacie en ziekenhuisfarmacie, nl. in de vorm van een profiel en in de vorm van een aantekening.

Een profiel is een deelgebied van de farmacie, betreffende een verdieping van het deskundigheidsgebied van de apotheker hetgeen (nog) niet leidt tot een specialisme. Een profiel bestaat *naast* bestaande specialismen.

Een aantekening is een deelgebied *binnen* een specialisme, betreffende een bijzondere bekwaamheid van de specialist, en is daardoor alleen toegankelijk voor wie is ingeschreven in het betreffende register.

Door deze nieuwe vormen onder de reikwijdte van de RSF te brengen wordt afstemming met de bestaande specialismen gewaarborgd, en optimaal gebruik worden gemaakt van de bestaande infrastructuur en de expertise die daarin is ontwikkeld.

In de consultatieronde werden deze nieuwe ontwikkelingen uitgebreid besproken binnen de beroepsgroep, in het bijzonder over de toegevoegde waarde voor de kwaliteit van de beroepsuitoefening en de deskundigheid van apothekers, en de raakvlakken met de bestaande specialismen. Een en ander leidde tot verdere verduidelijking van de toelichting op de herziene RSF.

De Algemene Vergadering van de KNMP heeft op 28 juni 2023 de herziene RSF, nu voluit Regeling Specialismen en profielen Farmacie (RSF 2023) vastgesteld. Op 8 september is de instemming van de minister gepubliceerd in de Staatscourant, zodat de RSF 2023 op 10 september formeel van kracht is geworden.

Evaluatie en herziening Besluit Opleidingseisen Openbare farmacie

In het verslagjaar is gestart met de herziening van het Besluit Opleidingseisen Openbare farmacie. De werkgroep die het CC daarvoor instelde kreeg als opdracht mee om het Besluit in lijn te brengen met de RSF 2023 en de vigerende versie van het Landelijk

Opleidingsplan voor de vervolgopleiding tot openbaar apotheker. Dit betekent dat behalve erkenningseisen voor opleiders en opleidingsapotheken ook erkenningseisen voor een opleidingsinstituut moeten worden geformuleerd. Verder wordt een geschillenregeling toegevoegd, die bindende adviezen geeft voor conflicten rond de opleiding waarbij de SRC geen partij is. Ten slotte zullen erkenningen van opleider en opleidingsapothek worden ontkoppeld, waarbij de eis blijft dat een aios de opleiding alleen kan volgen in een erkende opleidingsapothek, onder supervisie van een erkende opleider, die ten minste 6 maanden in de betreffende apothek werkt, en ten minste 24 uur per week samen met de aios in de apothek aanwezig. De herziene tekst zal begin 2024 aan het CC worden voorgelegd.

Evaluatie en herziening Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie

In het verslagjaar heeft de SRC-ZF een aantal kleinere wijzigingsvoorstellen gedaan voor het Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie. Daarnaast is de Geschillenregeling geïntroduceerd, zoals hierboven vermeld voor het Besluit Opleidingseisen Openbare farmacie. Dit moet voorkomen dat de SRC of de opleidingsdirecteur als arbiter optreden bij lokale geschillen, hetgeen steeds vaker voorkomt. Eind 2023 is de herziene tekst door het CC vastgesteld. Na juridische toetsing volgt begin 2024 de gebruikelijke consultatieronde.

Uitvoeringsregelingen SRC

Vanaf begin 2021 worden aanpassingen in Uitvoeringsregelingen door de beide kamers van de SRC niet meer voor advies maar voor instemming aan het CC voorgelegd. Aldus heeft het CC in het verslagjaar ingestemd met wijzigingen in de volgende uitvoeringsreglementen:

Ziekenhuisfarmacie

- Voorschriften voor visitatie, visitatiecommissie en erkenning van opleiders en opleidingsinstellingen.
- Beoordeling KFA en Toxicologie opleidingsinstelling
- Eisen aan opleiders en opleidingsteams
- Beoordeling onderzoeks- en onderwijsklimaat en innovatief karakter opleidingsinstelling
- E-portfolio in Reconcept
- Beoordeling differentiaties
- Individualiseren van de opleiding ziekenhuisfarmacie
- Beoordeling voorstel voor wetenschappelijk onderzoek, extended abstract en wetenschappelijke voordracht

Openbare farmacie

- Registratie en herregistratie openbare farmacie
- Publicatie erkende opleiders en opleidingsapotheken
- Uitvoeringsregeling Vrijstelling opleiding

Daarnaast het CC kennis genomen van wijzigingen in de Governance Code en het Reglement van Orde van de SRC.

Landelijk opleidingsplan voor de opleiding tot ziekenhuisapotheker (ELOZ4)

Het CC heeft een addendum op het Landelijk Opleidingsplan Ziekenhuisfarmacie (ELOZ4) vastgesteld waardoor de verplichting om een aantal cursussen in het eerste jaar te volgen, en andere pas vanaf jaar twee, komt te vervallen. Dit biedt meer ruimte voor individualisering van de opleiding.

Toetsingskaders voor profielen en aantekeningen

Het CC heeft in 2023 Toetsingskaders opgesteld voor profielen en aantekeningen in de farmacie. De opzet hiervan is vergelijkbaar met het toetsingskader voor specialismen, maar is inhoudelijk toegesneden op het specifieke karakter van profielen resp. aantekeningen.

Het CC is in gesprek met de sectie AGM over een potentiële aanvraag voor het instellen van een profiel voor Apothekers Geneesmiddel & Maatschappij, en met de WSO omtrent het instellen van een aantekening Kaderapotheker.

Daarop anticiperend, mede omdat inmiddels de eerste kaderapothekers hun opleiding hebben afgerond, is gewerkt aan een Besluit Registratie en herregistratie voor kaderapothekers. De tekst hiervan wordt begin 2024 aan het CC voorgelegd.

Toekomstbestendigheid Wet BIG

Ook in 2023 is, vanwege de mogelijke implicaties hebben voor het bestaande systeem van specialismen, het traject Toekomstbestendigheid BIG door het CC op de voet gevolgd. Eventuele toekomstige veranderingen op het terrein van voorbehouden handelingen moeten tijdig hun weerslag krijgen in landelijke opleidingsplannen. Een eventueel kwaliteitsregister voor artikel 3 apothekers, zoals bepleit door de minister, moet zich verhouden tot de eisen die worden gesteld aan artikel 14 specialisten.

Interprofessioneel leren

In de juli vergadering heeft het CC uitgebreid stilgestaan bij de ontwikkelingen rond interprofessioneel leren, essentieel voor de kwaliteit van de zorgverlening naar de toekomst toe, op basis van kennis over en vertrouwen in elkaars competenties. Daarbij is geïnventariseerd wat momenteel al gebeurt in de primaire opleidingen in Utrecht, Groningen en Leiden, en welke mogelijkheden er liggen voor de specialistenopleidingen en de nascholing in de herregistratiefase.

Het CC concludeert dat op universitair niveau al belangrijke stappen zijn gezet. Dit moet worden doorgezet in de vervolgoopleidingen en daarna in de nascholing voor

herregistratie. De wetenschappelijke verenigingen zijn aan zet, de regelgeving kan dit verankeren.

Functioneren CC

Ook in 2023 is het CC kritisch gebleven op het eigen functioneren, onder meer door deze te spiegelen aan die van colleges voor andere beroepsgroepen. De evaluatie van het Reglement van Orde en de Governance Code zal worden opgepakt in 2024, nu de RSF 2023 is vastgesteld.

Het CC hecht een groot belang aan afstemming met en betrokkenheid van veldpartijen bij de ontwikkeling van regelgeving. Voorzitter en secretaris van het CC voeren periodiek overleg met:

- KNMP-bestuur en KNMP-bureau
- beide kamers van de SRC
- Wetenschappelijke Sectie Openbaar apothekers (WSO)
- opleidersvergadering van de NVZA
- de colleges van andere BIG artikel 14 beroepen, zoals het College Geneeskundige Specialismen (CGS) en het College Specialismen Verpleegkunde (CSV)
- ministerie van VWS

Vastgesteld door het CC 8 februari 2024